

1 Koningen 3:1-15

Vanavond wil ik graag met u stilstaan bij het gebed van Salomo. Salomo is net koning geworden over Israel. Zijn vader David is overleden. In het eerste hoofdstuk van 1 Koningen valt te lezen dat Adonia, de oudste broer van Salomo die nog in leven is, gedacht heeft wel de opvolger van zijn vader David te worden. Hij was Davids vierde zoon. Amnon, de eerste zoon is gedood door Absolom, nadat Amnon Absoloms zuster Tamar had onteerd. Kileab, de tweede zoon, wordt niet meer genoemd in de bijbel. We mogen aannemen dat ook hij gestorven is. En Absolom de derde zoon, kwam al bungelend met zijn lange haren vast in de takken van een boom, om het leven toen hij probeerde zijn vader van de troon te stoten. Dus deze vierde zoon, Adonia organiseerde een feestje ter ere van zichzelf, maar de profeet Nathan en Batseba, de moeder van Salomo, staken hier een stokje voor. Zij zorgden dat David op zijn sterfbed Salomo tot koning uitriep, zoals David al eerder aan Batseba had beloofd. Toen Salomo koning was geworden spaarde hij in eerste instantie zijn broer Adonia. Als Adonia zich betrouwbaar zou gedragen hoefde hij niet te vrezen voor Salomo. In het tweede hoofdstuk lezen we echter dat Adonia alsnog wordt omgebracht. Via de koningin-moeder Batseba, probeerde Adonia Abisag tot vrouw te krijgen. Deze Sunammitische vrouw was toegevoegd aan de harem van David vlak voor Davids sterven. Deze uitermate knappe vrouw had David moeten verzorgen op zijn sterfbed. David was zo koud dat hij zelfs onder de dekens niet meer warm werd. Speciaal daarvoor werd deze knappe dame gezocht, om de koning warm te houden. Voor ons is dit een beetje moeilijk voor te stellen, maar in een cultuur die polygamie en bijvrouwen accepteert was dit niet heel vreemd of oneerbaar. Toen Adonia probeerde deze vrouw te krijgen liet Salomo hem alsnog doden. Voor ons komt dat nogal wraakzuchtig over, maar een vrouw overnemen uit de harem van een zojuist overleden koning is een teken van machtsovername. Kandidaat-troonopvolgers namen bijvrouwen en harems van hun voorganger over, soms om hun troonambitie kracht bij te zetten. En deze mooie Abisag had een bijzondere status, zij was Davids laatste vrouw die hem bediend had op z'n ziekbed. Uit de woorden die Adonia tegen Batseba spreekt blijkt ook wel dat hij vindt dat hij zelf de rechtmatige koning is. Het komt hem duur te staan. Salomo laat hem ombrengen.

En nu zijn we beland bij het 3^e hoofdstuk. En dat hoofdstuk begint met de vermelding dat Salomo zich verzwagert met de Farao van Egypte. Zo'n huwelijk met een dochter van een politiek leider duidde in het Midden Oosten vaak op een bondgenootschap tussen twee rivaliserende machten. Zo'n huwelijk moest dan de vrede garanderen. Salomo's huwelijksverbonden bevorderden weliswaar de vriendschap met omliggende volken, maar zij zijn tevens het begin van zijn ondergang. Daar komen we straks nog wel op.

Salomo wandelde in de inzettingen van zijn vader David. Alleen was hij gewoon te offeren op de hoogten. Deze hoogten zijn cultusplaatsen. Er was immers nog geen tempel in Jeruzalem. Dit offeren wordt vrij objectief vermeld. Er blijkt niet uit dat de schrijver van Koningen het hiermee oneens is. Zo ging Salomo offeren in Gibeon. Gibeon wordt de voornaamste offerhoogte genoemd. Dat komt omdat Gibeon de plaats is waar de tabernakel staat. David had de ark naar Jeruzalem gebracht en daar een tent opgericht, maar de tabernakel en het koperen wasvat had hij achtergelaten in Gibeon kunnen we nalezen in 2 Kron. 1. Wat we ook kunnen nalezen in dit gedeelte is dat Salomo voor deze bijeenkomst de Joodse leiders had uitgenodigd. In ons gedeelte wordt dat niet vermeld. Salomo bracht in Gibeon 1000 brandoffers. Het Hebreeuwse woord voor offeren duidt aan dat het vermoedelijk niet gaat om een eenmalig massaal offer, maar om een herhaalde handeling. Het woord wat hier voor 1000 gebruikt wordt zou ook met kudde vertaald mogen worden. Dus of het exact om 1000 runderen is gegaan is niet zeker. En daar in Gibeon verscheen God aan Salomo in een droom. In het Hebreeuws is er moeilijk onderscheid te maken tussen een droom, een visioen of een verschijning. Een droom mag dan ook opgevat worden als een openbaring van God. Als God aan Salomo verschijnt doet hij een geweldig aanbod. Een aanbod zoals Hij nog nooit aan iemand heeft gedaan. Zelfs niet aan Abraham, de vader van alle gelovigen. "Vraag, wat zal ik u geven?".

Salomo begint dan met de erkenning van God. Hij prijst God vanwege zijn trouw aan David zijn vader bewezen. En nu heeft God hem tot koning over Israel aangesteld. Dan benadrukt Salomo zijn eigen kleinheid, ik ben nog maar een jonge man, letterlijk een kleine jongen, en de grootte van het volk, een volk dat niet te tellen of te schatten is vanwege de menigte. Hier overdrijft Salomo. Na alle waarschijnlijkheid is hij een jaar of twintig. Want uiteindelijk zal Salomo 40 jaar regeren over Israel. Zijn zoon Rehabeam is echter al 41 jaar als hij koning wordt. Met andere woorden, toen

Salomo koning werd, was Rehabiam al geboren. En ook de opmerking dat het volk niet te tellen is, is overdreven, want zijn vader David heeft het volk nog laten tellen. Naar alle waarschijnlijkheid zag de auteur van 1 Koningen hier een vervulling van de belofte aan Abraham, dat hij de stamvader van een ontelbaar volk zou worden. Salomo heeft met deze benadrukking van eigen geringheid en de grootte van Gods volk een nederige houding willen aannemen. Hij zegt ook niet dat hij boven het volk staat, maar dat hij te midden van het volk staat. En dan vraagt Salomo om een opmerkzaam hart, opdat hij in staat mag zijn het volk te richten en goed kan onderscheiden tussen goed en kwaad.

God was blij met Salomo's antwoord. Het was goed in Zijn ogen. En omdat Salomo dit vroeg kreeg hij nog veel meer dan hij gevraagd had. Wat opvalt is dat in de belofte van God niet alles onvoorwaardelijk was. Salomo kreeg inderdaad een wijs en opmerkzaam hart en rijkdom en eer. Onder de koningen van zijn tijd had niemand zoveel aanzien als hij. Maar de laatste belofte is voorwaardelijk. Indien gij op mijn wegen wandelt en mijn inzettingen en geboden bewaart, dan zal Ik uw leven verlengen. Salomo zou een lang leven krijgen, als hij zich houdt aan Gods geboden. Salomo is dit niet nagekomen. Hij stierf al op ongeveer 60 jarige leeftijd. Salomo kreeg vele vrouwen en deze vrouwen verleidden hem tot afgoderij. Deze afgoderij was ook de reden voor de scheuring van het rijk. Na de regering van Salomo zal zijn rijk uiteenvallen in een tweestammen en een tienstammen rijk.

Daar zien we dan ook al meteen een waarschuwing voor ons. Religieuze verschillen kunnen een enorme invloed hebben op de relatie met onze man of vrouw. Als je vandaag zegt dat God niet wil dat een christen trouwt met een niet-christen dan wordt je zelfs in de kerk al wel eens voor bekrompen uitgemaakt. Het leven van Salomo laat zien hoe groot het risico is, dat je uiteindelijk van God getrokken wordt.

Een merkwaardige geschiedenis. Salomo die zo maar mag vragen wat hij maar wil. Dat is niet op ons van toepassing. Ik geloof wel dat we mogen vragen wat we willen om de taak te kunnen uitvoeren die God ons heeft gegeven. Als God je roept voor een taak in de gemeente dan mag je bidden om wijsheid, kracht en inzicht. En dat geldt voor ons allemaal. Wie we ook zijn, en wat die taak ook is. Ieder mens heeft gaven en talenten gekregen om te gebruiken voor de opbouw van de gemeente. En als we ons beschikbaar stellen voor Zijn dienst, zullen we, net als Salomo, ontdekken

dat God veel meer geeft dan we gevraagd hebben. Maar laten wij maar net als Salomo in de eerste plaats bidden om wijsheid. Een wijs hart, een hart dat God kent. Het tegenovergestelde wordt in de bijbel ook genoemd. Een dwaas hart. De dwaas zegt in zijn hart, er is geen God. Als ons eerste verlangen is God lief te hebben en te gehoorzamen zullen we ontdekken dat God een God is die ruimhartig geeft. Want zo is onze God. Een God van overvloed. Zullen we in dat vertrouwen in gebed gaan.